

Izšla je razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 120. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 160.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 180, za pol
leto K 90, za četrt leta
K 45, za mesec K 15,
za Nemčijo celo leto K 216,
za ostalo tujino in Ameriko
K 240.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvu je v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Korošec vihti bič nad železničarji še po stavki.

Interpelacija nar. poslanca Antona Kristana na ministra saobračala
gospoda dr. Ant. Korošca.

Gospod ministri!

V Belgrajski »Stampi« je izšel v
št. 10 z dne 2. maja ta-le komunikacije
ministristva saobračala:

Prilikom poslednjeg štrajka že-
lezničarja utrdjeno je, da je on bil
posledica agitacije i terora izvesnih
lica, koja su pri tom imala u vidu
svoje vlastite ciljeve. Zato je mini-
starstvo Sfaobračaja izdalo naredbe
ne svim podrejenim železničkim Di-
rekcijama: da postupe strogo po po-
stojećim zakonima protiv takvih li-
ca, koja su pripadala štrajkačkim
odborima ili su se inače isticala pri
sprovođenju štrajka. Podstrekava-
luči one, koji su bili voljni da rade,
da pristupe poslu. Radi sabotaže i
drugih krivičnih dela, koja se kazne
po krivičnom zakonu, predaće se
krivci nadležnim sudovima na isle-
đenje.

U isto vreme preduzete su i dru-
ge administrativne mere, da se u
buduće spreči agitacija i bezdušno
zavajanje od strane kolovodja rda-
vo oboještene, ali inače nevine ma-
se železničkog osoblja.

One službenike, koji su poštivo-
vanjem i bez straha od štrajkačkog
terora i nasilja u naiteže vreme vr-
šili svoju dužnost i time postigli, da
se saobračala mogao održati bar u
najnužnijoj meri. Ministarstvo će, po
zaslugi, nagraditi za njihov patri-
otski rad.

Iz komunikata je razvidno, da se
bo sedaj po končanem štrajku pre-
gajalo vse one železničarje, ki so
»pripadali stavkovnim odborom« ali
so se na kak drugačen način odli-
kovali v štrajku. To se pravi, da
hočete z vso silo udariti po strokov-
ni organizaciji železničarjev. Kajti
drugi odstavek komunikata napove-
duje tudi posebne »administrativne«
mere?

Gospod minister, železničarji so
bili na delu! Vi ste bolde obliabili, da
se začnete pogajati z železničarji, in
jim ugodite zahteve po zhojšanju

materijalnega položaja, ko pojdejo
na delo.

Sedaj: ko so vsi na delu, pa ste
izdali gorenji naravnost neumevni
komunikat!?

Opozarjam Vas, gospod minister,
da le nam vsem zgodovina učiteljs-
ca.

Pred 23. leti je vaš vzornik g.
dr. I. E. Krek v dunajskem palamen-
tu glasoval za razpust železničarske
organizacije. Tudi se je to zgodilo. No
en — uspeh tega nasilnega dejanja
je bil, da je delavska organizacija še
bolj zrasla in ovladala Dunaj...
Njih reprezentant je predsednik na-
rodnega predstavništva nemške
Avstrije, njih reprezentant je kan-
cler nemške Avstrije, njih represen-
tant je župan mesta Dunaja.

Vi hočete začeti s preganjanji or-
ganiziranih železničarjev in z na-
gradanjem članov krščanske »Pro-
metne zveze«.

Opozarjam Vas, da bo Vaše rav-
nanje, ako se bo v zmislu Vašega
komunikata vršilo, le silno škodova-
lo razvoju železniškega prometa.
Namena, ki ga mogoče imate, ne
bodete dosegli. Navadna uvidevnost
bi bila: železničarjem sedaj urediti
njih žalostne stanovanjske in življen-
ske razmere, sploh poboljšati tim
plače in mezde ter jih napraviti za-
dovoljne državljane, v kolikor je pač
danes mogoče.

Ker ne morem verjeti, da bi Vi,
gospod minister, kot rimski katoliški
duhovnik in predsednik Vsesloven-
ske ljudske stranke res nameravali
vršiti v gorji navedenem komuniketu
obetana pezanjanja, vprašam vas:

ali Vam je gorenji komunikat v
polnem obsegu znan in ali je bil iz-
dan z Vašim dovoljenjem?

In ali ne mislite, da bi bilo bolje,
da ga takol prekličete ter se v inte-
resu prometa na lep in miren način
pogodite z železničarji?

Belgrad, 2. maja 1920.

Na dan grozot — obhod z godbo.

Interpelacija

nar. poslanca Antona Kristana na ministra vojne in mornarice.

Gospodine ministri!

Dne 24. aprila dopoldne so oro-
žniki v Ljubljani na Zaloški cesti
ustrelili 14 ljudi, med njimi malo pet-
letno deklko, nad 40 pa so ji ranili
deloma zelo težko, deloma le lahko.
Vsa Ljubljana je obžalovala ta dogo-

dek. Črne zastave so zaplapolale ob
smrti tolikih človeških bitij.

Ob 10. dopoldne istega dne pa je
marširal po ljubljanskih ulicah ba-
talion vojakov z pasenimi bajoneti
in nabitiimi puškami s svirajočo god-
bo na čelu. V rokah so imeli ročne

hombe. Oodba je svirala poskočne
koračnice.

Vse občinstvo se je zgražalo
nad tem. Vprašam gospoda mini-
stra vojne in mornarice:

1. ali mu je to znano?

2. ali hoče takol vse potrebno
ukreniti, da se ta stvar preišče in
povzročitelje tega, ugledu armade
zelo škodovitega dejanja, pokliče na
odgovornost?

V Belgradu, 30. aprila 1920. god.

Politično strankarske aretacije.

I.

Interpelacija

nar. poslanca Antona Kristana na
ministra unutrašnjih dela g. Marka
Trifkovića.

Gospodine ministri!

V zadnjih dneh je deželna vlada
za Slovenijo aretirala vse polno
oseb, češ, da so »komunisti« in da so
sodelovali na »komunistični zaroti«.

Ker sem prepričan, da je prav
mnogo aretirancev čisto po nedol-
žnem zaprti, in da so med njimi ne-
kateri celo taki, o kojih bi se moglo
reči, da so le vsled strankarske po-
litične borbe aretirani, ker so nelja-
bi lokalnim klerikalnim faktorjem,
vprašam gospodina ministra:

ali mu je to znano?

ali misli vse potrebno ukreniti,
da se priskava brez odlašanja iz-
vrši, da ne bi bili aretiranci po ne-
dolžnem in po nepotrebnem v zapo-
rih?

V Belgradu, 1. maja 1920. god.

II.

Interpelacija nar. poslanca Anto-
na Kristana na ministra za pravo-
sodje.

Gospod ministri!

V dneh 26. 27. in 28. aprila je de-
želna vlada za Slovenijo aretirala
prav mnogo delavcev in delavskih
zupnikov, tako v Ljubljani, v Trži-
šču, Kamniku, na Jesenicah, v Celju,
v Trbovljah, v Mariboru in drugod,
češ, da so »komunisti« in da so so-
delovali na »komunistični zaroti«.

Prepričan sem, da je med areto-
vanimi zelo malo takšnih, ki bi se
jim moglo očitati, da so res »komu-
nistični«, ali da so zakrivali kaznjiva
delanja, bolim pa se, da je prav mno-
go aretacij izvršenih na lubo politič-
ni vladajoče klerikalne stranke. Zato
vprašam gosp. ministra: ali hoče vse
potrebno ukreniti, da se preiskava
brez odlašanja izvrši, da ne bi bili
aretiranci po nedolžnem in nepotreb-
nem v zaporih?

Belgrad, 1. maja 1920.

Pod vladu »reda in dela«.

Belgrad, 4. maja.

Zadnje čase se je v Belgradu name-
stilo vse polno Židov in Rusov, ki
vsi hazardirajo cele dni in noči. Ne
dela tako noben nič drugega!

Zlasti so Rusi, ostanki žalostne
armade Denikinove, strašna nesreča
za belgradske prebivalce. Podražili
so stanovanja za 200—300%. Država
jih podpira, sprejema v službe. Samo
na univerzi so jih osem namestili
kot profesorje!! Druge pa pošilja
vlada Protič-Koroščeva v — Banat
kot ekonomice. Kako bodo ti carski
»upravitelji« delali, si lahko mislimo.
Posledice bomo kmalu občutili. Po
Belgradu krožijo že razne, kar ne-
verjetne govorice o gospodarstvu
teh »ruskih« upraviteljev.

Da, da — vlada »reda in dela« ...
Prav zanimljivo karakteristiko
sedanjega ministra — predsednika in
negovih radikalcev je napisal te dni
negov pristaš in glavni urednik
»Balkana« g. Savič. Radikalni šef-
redakter je napisal regentu otvoreno
pismo, v kojem ga pozivlja, da naj
obdrži še v naprej vladu Stojana
Protiča. V tem pismu pravi o zna-
čaju g. Protiča:

nila našemu staremu znancu g. dr.
Tavčarju zopet pero v roko ...

Ni prav storil monsignor, da jih
je že zdaj priobčil, — toda kar je, je.
— A dr. Tavčar mu šteje to za velik
greh, ki mu ga ne bo tako kmalu od-
pustil ... In zakaj?

»De mortuis nil nisi bene!«
Pa zopet ne zato, nego prav za
prav zato, ker so v pismih napadeje
— žive in mrtve osebe ... In kaj se
sledi iz tega in iz vseh teh pisem po
dr. Tavčarju?

»Da je predstavil monsignor
Cankar svojega brata neoblečenega,
da je bil malenkostno značaj, ali da
prav za prav včasih sploh ni imel
nobene značaja, da je bil surov,
ostuden, domišljav in ne vem, kaj
še. Prosim te besede so doslovno
citirane! ...

Ubogi Cankar! Oziroma uboga
oba brata Cankarja! Sicer je »za-
krivil« ta »greh« že davno pred mon-
signorjem Cankarjem dr. Prijatelj s
svojim znamenitim delom »Kersnik
in njegova doba«, v katerem je na-
ravnest nagradil celo »kopo takih
zasebnih pisem Levčevih in drugih
takih gospodov, ki so še vsi tedaj ži-
veli. — Pisma koja kričeče vsebini!

Sicer je on dan v »Narodu« neki
Kremen (kdo je to? Jaz ga ne po-

»Istina je. Visočanstvo, g. Protič
ima tudi med radikalci nasprotnike,
ali »to su oni, kojima on nije dao da
odlaju od države i naroda.«

Torej, pristaši Stojana Protiča so
samo oni, kojim je dovolil, »da oti-
maju od države i naroda« ...

Uboga država, ko imaš na čelu
vlade »reda in dela« take ljudi ...

Drugače: vse po starem. Nič se
ne dela in nič se ne napravi.

Nekoliko odgovora.

»Bolniška podpora se je res zvi-
šala za trikrat predvolne podpore,
toda doneski so se zvišali za več kot
šestkrat, piše »Večerni List«. Koli-
kosti besedi, toliko laži. Da bo ne-
resnica, ki to trdi »Večerni list«,
tembolj očitna, naj govore številke:

Z dnem 1. julija 1917 so se zvišali
prispevki od 3 na 6.6 odstotkov po-
vprečnega dnevnega zaslužka, naj-
višja dnevna mezda pa od 4 K na 10
kron; torej znaša povpreček samo 120
odstotkov ne pa 600 odstotkov. Temu
nasproti pa so se zvišale oz. po-
dalšale tudi podpore. In sicer: Bol-
niška podpora n. pr. v najvišji mezo-
ni stopnji od 2.40 K na 6 K na dan,
podporna doba pa se je podaljšala od
20 na 26, oz. na 30, 40 in 52 tednov,
kar pomeni v najvišjih merah zviša-
nje za 550 odstotkov. Pogrebna se
je zvišala od 80 K na 370.50 K, kar
odgovarja zvišanje za 360 odstot-
kov. Uvedel se je izredni podporni
sklad ki omogoča podpiranje zava-
rovanec tudi po poteku zgoraj
označene maksimalne podporne do-
be; dalje družinsko zavarovanje,
obzaloče oba zakonska druga, otro-
ke, starše, brate in sestre. Poleg
navedenih dajatev uvedli so se tudi
porodniški honorar, dojlne premije
itd. Lani je blagajna oskrbovala nad
50 članov in njih svojcev v Toplicah
na Dolenjskem, v Topolšici, v Dobri
pri Celju, v Rogški Slatini, v Li-
piku, v Cirkvenici in hrvaškem Pri-
morju itd. Naj imenuje »Večerni list«
kako drugo bolniško blagajno, ki do-
voliše svojim članom take dajatve.

Zvišale pa se niso samo dajatve,
temveč so se podražili tudi stroški.
Oskrbina v bolnišnici se je podra-
žila od 2 K 40 din. na 15 K na dan;
torej za 525 odstotkov. Za bolnike v
bolnišnici usmiljenih bratov v Kan-
diji plačuje blagajna tudi preko 23
dni! Recept se je podražil od po-
vprečno 40 vinarjev na 15 do 20 K!
Račun enega samega lekarnarja v
v Ljubljani za letošnje četrtletje pre-
sega račune vseh lekarnarjev za celo
lto 1918! Blagajna pobira prispevke
v kronah, zdravlja pa mora plačevati
po srbski lekarski taksi v dinarjih.

Dr. Josip Cir, Oblak:

Nil nisi bene?

(»Dom in Svet«, Cankar in dr.
Tavčar).

III.

A dr. Puntar je zapisal še druge
samozvestne besede z istega pije-
destala češ, da je edino res klasično
delo Cankarjevo »Podoba iz sanj«,
seveda je pristavil pri tem tisto »kla-
sično uverjenost«. Pri Cankarju pa
sicer pogreša neke klasične umerje-
nosti, češ, da najbrže zato, ker —
starih klasikov ni posebno poznal!
To naj je vsa skrivnost, zakaj se kla-
sična umerjenost prične šele pri
»Podobah iz sanj« ... Brez ozira na
pomikanje logike je to stara precej
obrabljena doktrinarska teza, na ka-
tero pa danes v teh realnih časih
nikdo več ne verjame. Ne upam si
trditi, da imamo za to klasično izo-
braženost, ker smo se učili aoristov
in čitali v šoli stare klasične, kakor
se jih bač čita v gimnazijah. Seveda so
bili tega krivi slabi profesorji, —
vsa jaz nisem imel te sreče, da bi
bil kdaj slišal v višji gimnaziji kako
globljo diskusijo. Samo prestavljati
smo brez vsake kritike, brez vsega
opozarjanja na to in ono, kar bi in-

lo smisla ... Realec Cankar pa je
študiral stare klasične sam in je več
vedel o njih in se bolj poglubil vanje,
kot marsikdo izmed nas, kar nas je
trgalo hlače v tistem starem poslop-
ju pred Vodnikovim spomenikom.
Seveda ni poznal aoristov in iregu-
larnih glagolov in vsega tistega, s
čemer smo ubili gimnazijci po nepo-
trebnem toliko dragih časa, — ne
da bi se bili kdaj uglobili v resnično
poezijo. Ne rečem, da ima tista for-
melna — prosim, da se me razume
— »klasična« izobraženost dosti za-
se, toda tega, da bi se ne mogel
umetnik-genij brez ne dvigniti na
tisto višino, tega dr. Puntar menda
noče trditi. Sicer gre res tu samo za
besede in fraze in ni, da bi se zanje
lovil. Ako niso dela, kakor »Za kri-
žem«, »Na klancu«, »Križ na gorah«,
»Martin Kačur«, in posebej še eno
Cankarjevih najlepših, najorginal-
nejših in najglobežnejših del »Lepa
Vida«, klasična dela v tistem pome-
nu besede, kakor se to navadno po-
muje. — kaj imamo potem Slovenci
sploh klasičnega?

Jaz bi samoprosil enkrat vse tiste
ki sedaj tako pavšalno pišejo o Can-
karju, naj se postavijo samo na rela-
tivno stališče — če že nočejo na ab-
solutno — in naj imenujejo vsaj

nekaj slovenskih del, ki bi se jih
po globokosti misli in čustvova-
nja in psihologiji, da ne rečem sa-
mo v slogu, moglo vzorediti s kate-
rinskimi gori imenovanih. Prosim:
Ni se treba pri tem prav nič ozirati
na sodbo Bartulovića, ki se je po-
globil v posamezna dela Cankarjeva
in bil po svoji sodbi vreden in teme-
ljit ... Kar na dan s prosto kritiko?
Z vsemi »napakami« in »grehi« na
dan! Samo ne pavšalnih sodb, ki se
včasih glasijo, kakor da dotičnik
sploh večji del Cankarjevih del bra-
ni, še manj pa razume! Samo —
»Otoka« nikar! —

Pa vse to Cankarju nič ne škodi.
Preko vseh podobnih razmotirvanj
bo šla zgodovina, in vrzel, ki jo je
zapustil Ivan Cankar, je in bo vedno
večja. In čim več časa bo preteklo
od Cankarjeve smrti, tem večji bo
stal pred nami in za nami kot granit-
ni mejnik v naši kulturi.

In tedaj bodo razumevana tudi
njegova pisma, ki jih je priobčil mons.
Karl Cankar, bolj kakor sedaj, če-
prav bo pretekla že daljša doba, od-
kar so bila pisana.

S tem sem prišel do tistih pisem,
ki so vzbudila toliko nevolje in potis-

znam) priobčil neko »koresponden-
co«, ki je čisto navaden pamflet in
kaže tam, kjer ironizira »mater —
mučenico« svetnico» kaj malo
srčne kulture ... Z njim bo morda
obračunala zgodovina, jaz se z njim
— nepoznamim — ne spušcam v de-
bato. Ne vem, ali se dr. Tavčar, ki
ga čislam kot boljšega človeka, —
strinja s tistim podlistkom. Dvomim.

Toda vrtno se k Prijatelju! Te-
daj se je menda Malovrh nekaj iz-
podtakel nad tistimi pismi, ali niko-
mur ni v glavo padlo, zlasti pa ne dr.
Tavčarju, očitati radi tistih psov, ki
jih je dr. Prijatelj priobčil z »ušesci«
in »brez ušesc« s pikami (...) in
brez pik, — Franu Levcu in drugim
takim spodobnim gospodom »od sta-
nu« kakor se pravi — surovost, brez-
značajnost, naplitenost in kar je še
drugih takih lepih lastnosti člove-
skih ...

Če se je vse podražilo, je samobesedni umevno, da se je podražila tudi uprava. Poština za navadno pismo do teže 25 gramov je znašala pred in med vojno 10 vinarjev, danes pa stane tako pismo 60 vinarjev, tj. za 500 odstotkov več. Prošnje pri vseh mogočih oblastnih in ministrstvih za pošto olajšavo so ostale brez uspeha. Pismen opomin stane blagajno okroglo 2 K, zaračunati ga pa sme le s 40 vinarji. Tiskovine so se podražile za več kakor 5000 odstotkov. En izvod pravil je stal pred vojno okroglo 10 vinarjev, danes pa stane nad 5 K, tj. 4500 odstotkov več.

Iz navedenega je razvidno, da so se dohodki blagajne zvišali za 120 odstotkov, dočim so izdatki narasli za več nego 600 odstotkov: kajti vzroka večim izdatkom ni iskati le v podražitvi potrebščin, ampak tudi v naraščanju obolenj. Zdravniki bi v tem pogledu lahko marsikaj povedali.

Bolniška blagajna je obvezna zavarovalnica za slučaj bolezni, pravi »Večerni list«, in prav ima. Ali kako naj s spravi v sklad s to obveznostjo dejstvo, da posamezni delodajalci, ki gotovo niso socialni demokrati, svoje uslužbenke le neradi zavarujejo, ali pa prenizko zavarujejo. »Večerni list« bi storil dobro delo, če bi tu začel čistiti Avgijev hlev. Tega on seveda ne bo storil, ker bi potem ne mogel udrihati po blagajni in socialnih demokratih.

Pri prevzemanju ljubljanske okrajne bolniške blagajne priklonjenih bolniških blagajen sem pri mnogih blagajnah ugotovil, da na prvi pogled največji nered in celo nedopustne manipulacije z denarjem. Kamniški slučaj, kjer so manjkali težki tisočaki, je znan tudi sedanemu gospodu poverjeniku za socialno skrbstvo. Pri neki drugi blagajni je manjkalo okoli 8000 K, kateri znesek na je po zaslugi tistih, ki jih »Večerni list« sedaj napada, že povrnil. Lahko bi navedel še celo vrsto slučajev, pa raje molčim, ker bi s njih obljavo stvari prav nič ne koristil. Eno pa je gotovo: Krivci niso bili socialni demokrati!

Vseh prevzetih blagajen se ni moglo takoli prezledati, revizija bo trajala še precej časa: a že danes je gotovo, da bo spravila marsikaj nелеpega na dan. Skratka: Velike bolniške blagajne le bile v takem neredu, da znaša škoda več stotisoč kron. Pri tem pa niti ne upoštevam volnih posolil, pri podpisovanju katerih so nekatere bolniške blagajne kar tekmovali. Ljubljanska okrajna bolniška blagajna je podpisala izmed vseh bolniških blagajen v Sloveniji razmeroma najmanj posolil.

Te razmere so zakrivil v prvi vrsti zavarovalci s svojo brezbriznostjo, v drugi vrsti pa skrajno pomanjkljiva in malomarna uprava. Pa saj ni čuda, če so blagajne vodili večinoma postranski zaslužkarji: razni penzionisti in občinski tajniki (v enem slučaju celo 15letna deklica), ki seveda niso hoteli ali smeli zameriti raznim lokalnim faktorjem.

Poleg računске revizije je uvedla okrajna bolniška blagajna ljubljanska tudi nadzorstvo zavarovanja. S tem je rešila blagajnam lepe stotisočake in jih dovedla svojemu namenu. Zdi se skoro neverjetno, da se je izšlo obrate, ki odkar obstoji bolniško zavarovanje, svojih uslužbenecv sploh niso imeli zavarovanih. Javnost bi strmel, če bi zvedela za imena! V ljubljanski okolici le do-

vedla revizija skoro 20% nepriglasenih zavarovanj. Spisi leže pri okrajnem glavarstvu, kjer si jih članek »Večernega lista« lahko ogleda, če mu je kaj na resnici. Prejšnja bolniška blagajna za ljubljansko okolico je podpisala toliko vojnega posolila, da je morala ustaviti izplačevanje podpor. Iz vode to je potegnila ljubljanska bolniška blagajna.

Okrajna bolniška blagajna v Krškem je imela pred revizijo 159 članov, revizija pa je podvignila njih število na skoro 600. Krivci morajo plačati za nazaj okoli 10.000 K, kateri znesek pa bi bil mnogo večji, če bi blagajna nastopila z vsjo zakonito strogostjo. Spisi leže pri okrajnem glavarstvu v Krškem.

Enake uspehe je imela revizija v kočevskem, rogaškem, ptujskem in drugih okrajih. Število članov pri poslovalnici v Ptutu se je podvignilo od 450 oziroma 1500 na 4500. Pa to so bile le površne revizije, temeljite se šele izvedejo.

Uspeh zavarovalnega nadzorstva je naravnost presenetljiv. Če vzamem za merilo začetne uspehe, tedaj lahko rečem, da so bile okrajne bolniške blagajne na Slovenskem tekmovalne za najmanj 30 milijonov kron. Čim bo vse delo opravljeno, izdala bo blagajna natančno poročilo, in takrat bo imel članek priliko prepričati se, kdo je goljufal, in za koliko je goljufal.

Dne 31. januarja t. l. sta inšpicirala okrajno bolniško blagajno v Ljubljani načelnik oddelka za zaščito radnika in nadzornik v ministrstvu za socialno politiko v Belgradu. Ko sem načelniku g. dr. Glaserju opisal rovanje izvestnih faktorjev zoper blagajno, tega skoro ni mogel verjeti naravnost zgrozil pa se je, ko mu je nadzornik g. Matjašič na mojo prošnjo prečital in prevedel neko tozadevno obrtniško resolucijo.

Premislil g. članek, gorenje podatke, potem pa roko na srce in priznal: Resnici, hčerki božji sem delal silo: zakaj zavil sem, lagal sem!

Uslužbenca, ki si je pri poslovalnici v Celju prilastil večjo vsoto denarja, le sedanja uprava prevzela od prejšnje okrajne bolniške blagajne v Celju. Možno bi moral biti ljubljene »Večernega lista«, saj je komunist. Nerednost je zasledil poslovalnični vodja v Celju. O tem sem bil še isti dan telefonično obveščen. Ovdob sem napravil laz v imenu blagajne ustno in pismeno. Radi poverbe ne bo trpela poslovalnica ali blagajna nobene škode, o čemer se je že poročalo v načelstveni seji dne 22. aprila t. l. Vse, kar se je pisalo po listih o tem slučaju, je silno pretirano.

Vodja poslovalnice v Slovenj Gradcu se je sam javil pri podpisnem s prošnjo za revizijo, ker je poslovalnica radi prepričlega števila zavarovancev pasivna. Sprejem tega uradnika v blagajnično službo je bil priporočen od več strani, posebno od nekega višjega državnega uradnika, ki ni noben socialni demokrat in katerega beseda je vzvišena nad vsak dvom. V obrambo napadenega naj še povem, da je prišel iz ruskega uletništva sestradan od kosti: vsa njegova imovina je obstojala iz obleke in perila, ki ga je nosil na sebi. Za politično prepričanje njegovega nihče ni vprašal. »Večerni list« naj bi že z ozirom na starše in sorodnike napadenega stvari ne razblinjal. Blagajna ali slovenizirana po-

stovalnica ne bosta trpeli nobene škode. Pri tej priliki se spominjam, da je pčkolni dr. Krek nekoč rekel: Dokler bom laz pri »Gospodarski zvezi«, se ne bo nikogar ovajalo, ker se s tem stvari prav nič ne koristi! In mož je imel prav, četudi je med »Gospodarsko zvezo« in bolniško blagajno razlika.

Podpisani sem na članek v »Večernem listu« še isti dan opozoril šefa neposredne nadzorne oblasti, namreč ljubljanskega podžupana g. dr. Trilleria s prošnjo, da naj, če se mu zdi potrebno, uvede preiskavo. Drugi dan zelasil sem se z blagajničnim načelnikom, g. Rožancem, z enako prošnjo pri poverjeniku za socialno skrb, g. dr. Gosarju.

Sinočnji »Večerni list« zopet napada blagajno, češ, da inserira le v socialno - demokratičnih časopisih. Dasi ima blagajna v tem oziru po pravihli popolnoma proste roke — izvzemši pri razglasih, ki jih je objaviti v deželnem uradnem listu — je vendar neresnica, kar trdi »Večerni list«. Blagajna že več kot pol leta nikjer ne inserira, razglasjanje ordinacijskih ur v »Napreju« sploh in v »Delavcu« (razen po enkrat na mesec, ker ga čita v Ljubljani in okolici do 10.000 delavcev in delavk) pa je ustavila že pred enim letom. Vsi razpisi so bili objavljeni edino v »Uradnem listu«, drugi važni razglasi pa v vseh ljubljanskih dnevnih in v okrožnicah. Laž je, da zavarovalci o važnih spremembah, takoj n. pr. o uvedbi družinskega zavarovanja, niso bili obveščeni. Prvo okrožnico o spremembi zavarovanja in o uvedbi družinskega zavarovanja je bila razposlana dne 25. junija 1917 pod blagajnično opr. št. 154. Dotično in druge okrožnice so dobile tudi »Katoliška tiskarna«, uredništvo »Slovenca« in sploh vsa podjetja z zavarovalci. Razglasi so bili objavljeni v vseh ljubljanskih dnevnikih.

Vabim pisca, ki mora biti veliko gozbezdalo — kajti o vsebini napadov, ki jih je napisal, sem bil že tedaj prej obveščen od več strani — da navede konkretna dejstva ali pa naj se podpiše s polnim imenom, da mu bom lahko v imenu vseh napadenih pred celim svetom zabrusil v obraz: Denuncijant in lažnjivec!

Ivan Kocmar,

tašnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Na naslov državnega pravdnika, deželne vlade v Ljubljani in okrajnega glavarstva v Celju.

Iz Polzele v Savinjski dolini se nam poročalo gorostasne reči, kako tamonjni liberalni in klerikalni občinski mogotci odirajo ubogo ljudstvo in se debelijo razni vojni dobičkarji na račun ubogega ljudstva. Danes objavimo sledeče: Nekateri bogatini bi radi prišli po ceni do premoga. Vložili so prošnjo na vlado, da dovoli občinskim ubogim premog za znižano ceno. Vlada je šla tem ljudem na limanico ter res poslala dva vazona premoga po znižani ceni (4 q 12 K) na občinski urad Polzele. Ta premog so si vojni dobičkarji in drugi bogatini lepo na tihem razdelili, nikdo od ubogih ni bil niti obveščen, da je premog na razpolago.

Vprašamo začetkom navedene javne funkcije sedaj:

1. Ali je dovoljeno, da bogatini pod krinko dobrotelnosti smejo državno blagajno na ta način goljufati?

2. Ali hočete poskrbeti, da se vsi krivci strogo kaznujejo in sicer ne samo z denarno globo, ker je to hudodelstvo na račun ubogih, ki kričijo do neba.

3. Ali hočete poskrbeti, da se tem zločincem odvzame tudi volilna pravica, da ne bodo mogli svoje oblasti v občinskem zastopu zlorabiti.

Jako čudno ulogo igra baje v tej zadevi tudi postajenačelnik Čajniko, ki prodaja premog.

Pričakujemo, da bode poklicana oblast to zadevo povolno rešila in sicer prav kmalu, da ne bo ljudstvo prisiljeno segati po »samopomoči«.

O izidu te afere bomo poročali.

Ureditev prejemkov državnih nameščencev.

LDU, Beograd, 6. (Uradno.) Ministriški predsednik in ministri za konstituantno in izenačenje zakonov le odredil, da se zaradi ureditve prejemkov in drugih odnošajev ukaznih in neukaznih civilnih državnih nameščencev, določi posebna komisija za revizijo zakonskega načrta o civilnih državnih nameščencih. Za člane te komisije so imenovani predsednik državnega sveta Marko Gjuršič, član glavne kontrole Milutin Popović, generalni direktor državnega računovodstva v ostavki dr. Milan Stojadinović in načelnik v ministru za socialno politiko Petrovič.

Določitev demarkacijske črte pri Subotici.

LDU, Subotica, 6. Semkal je določila komisija za določitev demarkacijske črte. V komisiji so po en jugoslovanski, angleški in madžarski častnik.

SOCIJALNODEMOKRATIČNA DEMONSTRACIJA ZA ODDAJO PREMOŽENJA V AVSTRIJI.

LDU, Dunaj, 6. maja. (DunkU.) »Arbeiter Zeitung« piše, da sta načelnik socialno-demokratske delavske stranke, komisija strokovnih organizacij in dunajski odbor socialnodemokratske delavske stranke včeraj soglasno sklenili prirediti 10. t. m. popoldne veliko demonstracijo proti reakciji in za oddajo premoženja. Končali bodo delo dne 10. maja ob šestih urah in odkorakali iz obratov k demonstracijam. — Tudi stranka komunistov je preložila demonstracijo na ponedeljek 10. maja.

BOLGARSKO SOBRANJE.

LDU, Sofija, 7. (DunkU.) Bolgarska brzoljavna agencija javlja: Sobranje je pri verifikaciji volitev izjavilo listi komunističnih in demokrat-skih poslancev v dveh okrajih za neveljavni, tako da znaša sedaj število opozicionalcev 107 proti 105 vladnovcem.

ALBERT THOMAS V BERLINU.

LDU, Berlin, 6. maja. (DunkU.) Francoski socialni demokrat Albert Thomas je včeraj dospel semkal, da se s socialno-demokratskimi poslanci in voditelji strokovnih organizacij posvetoje o delavskih vprašanjih.

IZROČITEV TURŠKE MIROVNE POGODBE.

LDU, Pariz, 7. (DunkU.) — Brezlično. Kakor javlja »Matin«, je bilo turški mirovni delegaciji naznanjeno, da ostane nemoteno v Versaillesu, da pa se ne sme voziti v Pariz.

mora biti nelasen, ker je lasen nam, on je naš, a oni nas ne razumejo, ker ne morejo razumeti, da je mogoče eksistirati tudi človeku, ki ni oseben, ki ni samo egoist, in ki ni do skrajnosti malenkosten. Tega oni ne bodo nikoli razumeli. Zato jim je Cankar napisal posmrtnico »Za narodov blago«. In ta komedija, ki ni komedija, je najboljši odgovor onim, ki snubijo. Zato smo zbrali ravno to stvar, za našo predstavo. Samo pridite in si ogledite vse te osebe. Iste so, kot jih srečujete vsak dan na cesti. Razlika je le ta, da jih gldate na cesti v neprodilni maski, dočim jih boste videli v gledišču razgaljene docela. Da, Cankar je znal trgati maske z obličja. Tudi ne hodite pa gledat igralcev-diletantov. Dobro se oni zavedajo svojih velikih napa-naj se jim oprostite radi snovi, ki so si izbrali in ki vas naj popolnoma odskočajo. In vsi, ki imate občutljivo srce, lahko ščetele srčne utripe najmlajših in jih primerjate s svojimi! (Pristavek: Igra se v torek, 11 t. m. v dramskem gledišču ob 8. zvečer. Vstopnice se dobe istotam. Igra se vrši v prid akademski menzi).

M.-i.-r.

ali sprejemati posetov. Mirovna pogodba bo turški delegaciji izročena 11. maja brez slovesnosti.

KOVINARSKA STAVKA V PARIZU.

LDU, Pariz, 7. maja. (DunkU.-Havas.) Kovinarski delavci pariškega okrožja so včeraj popoldne sklenili, da začno stavkati.

RUSIJA NAPOVEDALA POLJSKI BOJ DO SKRAJNOSTI.

LDU, Moskva, 7. (DunkU. — Brezlično.) Moskovski sovjet je v svoji včerajšnji seji sklenil, da se do skrajnosti bori proti poljskim močtem. Včeraj je odšlo iz Moskve na poljsko fronto več delavskih in kmetskih batalionov.

LDU, Moskva, 7. (DunkU. — Brezlično.) V včerajšnji seji na Ruskem bivajočih poljskih komunistov se je enoglasno sklenilo, oditi takoj na poljsko fronto.

AMERIŠKI SENAT.

LDU, Pariz, 7. maja. (DunkU.-Havas.) Kakor poroča »Echo de Paris« iz Washingtona, se je senator Knox v svojem govoru izrazil ostro proti versailleski mirovni pogodbi. Izjavil je, da so pridržki Lodgea nezadostni. S to pogodbo mir ni zagotovljen, temveč ogrožen.

LDU, Pariz, 7. maja. (DunkU.-Havas.) Po newyorški vesti francoske ameriške urada je izjavil senator Hitchcock, da je Wilson danes fizično in telesno zelo bolan mož. Wilson je hudo ogorčen, ker je senat preprečil vstop Amerike v zvezo narodov.

Nova vlada na Španskem.

LDU, Madrid, 5. (DunkU.) Dato je sestavil nov kabinet. Predsedstvo prevzame Dato, notranje ministrstvo Bergamin, ministrstvo za zunanje posle marquis de Lema, vojno ministrstvo vicomte de Eza.

NESREČE NA MORJU.

LDU, Amsterdam, 6. (DunkU.) Listi objavljajo brezlično poročilo iz Moskve, da se je 14 ladij z ruskimi meščanskimi begunci iz južne Rusije potopilo na Črnem morju na potu v Malo Azijo.

Pogodba med vlado v Vladivostoku in Japonsko.

LDU, Pariz, 6. (Brezlično.) Po poročilih iz Tokia vsebuje pogodba začasne vlade v Vladivostoku z japonsko vlado naslednje važnejše točke: 1. splošna amnestija, 2. obsestransko ustavljenje sovražnosti, 3. umik Rusov na 30 km na obeli straneh železniške proge Usuri, 4. vzdrževanje reda z oboroženo milico, 5. Rusija ne sme premikati čet, ne da bi se poprei sporazumela z Japonsko, 6. premikanje čet na Sahalin in na Transbaikalijo ni dovoljeno, 7. Japonci zasedejo in uporabljajo vse vojašnice, dokler ne odidejo v Sibirijo.

Novice.

— Samomor. Dne 5. t. m. ob 9. dopoldne je v zaporu v Subotici komunist Josip Velič izvršil samomor. Skočil je iz tretjega nadstropa na dvorišče in ostal na mestu mrtve.

— Prosto trgovino s svinjskim mesom je dovolila nižjeavstrijska deželna vlada.

— Odgovor vrnovega sveta na madžarske protipredloge so izročili načelniku madžarske mirovne delegacije Prasnovskemu brez običajnih ceremonij. Med izpremembami v mirovni pogodbi z Madžarsko se nahajala tudi določba, s katero priznava zavezništvo Madžarski pravico, da zahteva od avstrijske republike povrnitev umetniških, arheoloških in znanstvenih ali zgodovinskih predmetov in dokumentov, ki so pripadali prejšnjim skupnim institucijam in dvornim zbirkam.

— Potres. Seismografski aparat v Budimpešti so zaznavovali dne 5. t. m. ob tri četrt na 17. potres v bližini. Ognjišče potresa je oddaljeno približno 600 km.

— Novoizvoljenega poslanca v čehoslovaško narodno skupščino madžarske krščansko - socialne stranke Tobleria je dal vojaški državni pravdnik v Bratislavi aretirati radi zločina veleizdaje. Ministrstvo za notranje posle bo odločilo, ali naj se izpusti na svobodo ali obdrži v zaporu.

— Denjklinov vojskovodja general Bredov je umrl na pegavici v poljskem taborišču za internirance pri Krakovu.

840 vojnih ladij — med njimi 16 drednotov — bodo imele po poročilu admirala Paylora Zedinjene države 1. julija t. l. To število je trikrat večje od onega v dobi vojne napovedi

na višku svoje dobe stoječ, je bil Levec vzor urednika in literarnega mentorja. Nihče ni znal tako kot on... Kamor je stopil, je vzcvetelo in zapelo... Bil je od Boga blagoslovljen sejalce... Njegov mehki, izredno simpatični glas, duhoviti pogled, ljubezni humor itd... Nil nisi bere! »Zlata luč«...

In jaz mu pritrjujem, čeprav nisem absoluten pristaš — »Zlata luč«...

Toda — Cankar — to je nekaj drugega! On je bil tedaj, ko je pisal ta pisma, star 20 do 22 let — študent —! In to je grozno! Difficile est...

Jaz sem v tem oziru precej siten človek, ki ne posedam po javnih lokalih — tudi kadar ni alkoholne prepovedi — oprostite mi to — in mi ostane nekaj časa, da precej natančno prebiram tudi slovensko literaturo. Tudi si marsikaj prav dobro zapomnim, kar berem... Pa imam tudi to proketo navado, da predno kaj in o čem pišem, tisto stvar vsaj — preberem... (Dolje prih.)

„Za narodov blago“.

Menili ste, da je ta beseda že izginila s sveta? Tedaj ste se zmotili.

Zopet prihaja na površje, oguljena in obledela, niti sledu nima več o oni ideji, ki jo je nekoč vsebovala, ostala je samo še gola beseda, fraza v najnavadnejšem pomenu besede. In meče se v naročje vsakomur kot prava cestna vlačuga — zakaj vzeli so jo v usta oni, ki so se na njen račun, v njenih mladostnih dneh odelili in opitali. In ti ljudje so postali sedaj preširni in prišli so snubiti akademsko mladino. Kaj nam nudite? Kaj vam nudimo? — Pogledite naše programe, celo kopico jih imamo, drug je lepši od drugega! Kaj hočete še več? Dela? Dragi moj, vidiš, mi smo se postarali, hočemo počitka, toda pridite k nam in delati boste lahko po svoji volji. Mi vas ne bomo ovirali. In če si zaželite nove strančice, dobro, napravimo jih — saj imamo dovolj ambicioznih sil, ki znajo prav moistrojsko politično sročiti za gnojnico. To zadostuje, drugičnih politikov nam — Slovencem ni potreba! In mlada akademska generacija se je ustavila — kakšen nai bo naš odgovor? Pa so iskali in ko so iskali so se srečali niti oči in opazile so, česar do sedaj še niso videle. Opazile so krog nsten nove, trpko potezo — potezo ironije. In presenečeni so se vprašali: od kod?

zakaj? A za odgovor niso bili v zadregi — preveč jasno so ga videli, čeprav ga niso želeli videti. Ker če ga priznajo, morajo prokleti one, ki so jih bili vajeni gledati visoko nad sabo, ovenčane in obkrožene trepetajočih akordov slavnostnih himen. Morali bi zaničevati svoje učitelje, ki so jim učenjali laž mesto resnice. Kajti vsi ti delajo drugače kot govore. Na jeziku med, v srcu strup, v časopisju propovednik morale, v političnem življenju najtrdozravši med trdglavci — sam sebi Bog. Vse je ničvo, le faz sem nekaj! Vsi drugi ne znajo ničesar, a jaz znam! Vsi so falotie, a jaz sem poštenjak. Da, v šoli so nas učili — spoštuj svojega bližnika, v življenju pa nas uče — pljuni svojemu bližnjemu v obraz, vrži ga s stolčka, na katerem sedi in sedi sam nani, če je pa preslab zate, vrzi ga vseeno dol, imel boš zadoščeno nad svojo močjo. Skrbil je zase in podiral, kar zida drugi — to je praktično izvajal program onih ljudi, ki imajo tudi drugačne — pisane programe. Ali se tedaj še čudiš, odkod ta grenika poteza okoli usten? No, in ko so tako iskali odgovor, so našli Cankarja. Pa so čitali v ocenah starih, izkušenih mož, da je Cankar nerazumljiv. In so razumeli. On jim

Nemčiji. Čemu bodo te ladje, najbrž nihče ne ve. Morda za kako novo vojsko?

Nad 1.000.000 sodov petroleja so pridobili dnevno v l. 1919. v Združenih državah. Razen tega so ga pripeljali do 60 milijonov sodov iz Meziške. Poleg tega so pa porabili — kot poročajo ravnanje Standard Oil Co. Teagle — v Ameriki lanske leto še okoli 436 milj. sodov surovega petroleja.

Tatvina 150 000 lir. Neki Italijan po imenu Napoleone Pogliari je spletsko podružnico ljubljanske kreditne banke z napačnim čekom ogoljufal za 150.000 lir. Po goljufiji je pobegnil v Italijo.

Padanje produkcije premoga se pojavlja tudi v Avstraliji. V Novi Škotski znaša padec namr. l. 1918. 140.000 ton in proti l. 1913. celih 30 odstotkov. V l. 1919. je produkcija znašala le še 5.085.000 ton. Nova Škotska je dežela, ki o vojni skoro vedela ni, vendar pravijo, da je padanja kriva le vojska. Če je temu tu tako, kaj mora biti potem še v državah, ki so vojno vojevale?!

Dnevne vesti.

»Slovenec« v silni zadregi.

Ker se je konstatiralo, da je njihova »Gospodarska Zveza« med tistimi, ki pomagajo knezu Auerpergu ogoljufati državo za dragoceni les iz gozdov, ki spadajo pod agrarno reformo — napada mesto odgovora mojo osebo, češ, da sem kapitalist, ki se je zvezal s proslulim Kranzom iz Dunaja. Konstatiram, da je vse, kar »Slovenec« piše, navadna laž. Misel, da se ustanovi industrijska banka za Jugoslavijo, je moja; bankir dr. Kranz je z menoj imel opraviti le kot predsednik bosanske firme »Teslić« radi nacionalizacije. Čudno je, da se katoliški »Slovenec« vedno zlaže. Gospodje, vrnite se vendar enkrat k resnici, hčerki božji!

Anton Kristan.

Nacionalna furtiva v Rožni dolini na Koroškem

hoče naše slovenske delavce prisiliti, da odkrito podpišejo izjavo, da bodo glasovali ali za Jugoslavijo ali pa sploh ne; nikakor pa ne za Nemško Avstrijo. Izrečno se jim je zagotovo: Kdor ne bo podpisal, bo ob službo. Nemški delavci so s tem manj trdo zadeti — šli bodo, kamor jih vleče srce, ali pa podpisali in pri tistem glasovanju glasovali po svojem mišljenju. (Taka »modra« propaganda torej sploh nima smisla!) Kdor pa le nekoliko pomisli, kako od vseh strani odvisen je ubogi delavec — tudi slovensko misleči — kakšnih posledic se mora bati in kaj torej pomeni zametati v njegovo družino tajnost glasovanja, ki je v mirovni pogodbi zaimenovana vsem prebivalcem, ta bo razumel njih ogorčenost, da se tako hladnokrvno igra z njihovim mirom — edini, kar še imajo — in bo tudi razumel njih striktno zahtevo, da se jih štiti proti takim nasiljem. Tu strelja nacionalna podivjanost zopet enkrat preko cilja in bo zapravila še zadnje simpatije med moralno čustvenim prebivalstvom. Sodružica Kristanova le skušala v imenu naše značajne stranke in v imenu morale mirnim potem intervenirati, a brez uspeha. Ironično in skoraj užaljeno se ji je odgovorilo, da je tu nasvetovati le eno pot: obrniti se na antantno komisijo v Celovcu z zahtevo, da se dotični sekvestri in uradniki nadomestijo z drugimi. Dovoli žalostno bi bilo, če bi bila naša stranka prisiljena, obrniti se na antantno komisijo, da štiti slovenske delavce proti lastnorodnim divjakom, ki teptajo pravico in moralo z nogami. Slovenski delavci se vsi obračajo do svoje stranke ter odločno zahtevajo, da se jim pravico do tajnosti ne sme kršiti! Do sedaj so živeli v miru. Maršakovi niti ne ve, kako bo glasoval njegov brat — tako se vzdržuje vsake agitacije — ker ne marajo medsebojnega sovraštva; a sedaj se jih hoče prisiliti, da se izpostavljajo vsem posledicam divjega nacionalnega boja. Kako so ti modrijani-delali na Koroškem, da segajo nazaj po najobupnejših sredstvih?!

Begunci, pozor!

Glasom naredbe generalnega civilnega komisarja v Trstu z dne 17. aprila t. l. ki je bila pred kratkim objavljena tudi v naših listih, je beguncem svobodna vrnitev v večji del Primorske. Le v one občine oziroma vasi, ki so bile po vojski popolnoma ali večinoma porušene in ki so v omenjeni naredbi naštet, je povratek dovoljen le s privoljenjem pristojnih civilnih komisarjev. Po tej naredbi imajo oni begunci, ki so do-

sedaj vživali beguncem podporo in ki se do 17. t. m. vrnejo v svoj domači kraj, pravico do nadaljne 60 dnevne begunske podpore. Kakor se čuje, bodejo italijanske oblasti dovoljevale brezplačno vožnjo po železnicih onim beguncem, ki se vračajo v kraje, v ktere je vrnitev svobodna, tudi le do 17. t. m. Z ozirom na to naredbo, s ktero se dovoljuje velikemu številu beguncem svobodna vrnitev v njihov domači kraj, odpade vsak povod za nadaljno podpiranje teh vojnih beguncem od strani naše države. Zato se bode vsem beguncem, ki so pred svojim begom stalno prebivali v kraji, v ktere je vrnitev svobodna, ustavila begunska podpora, ne glede na to, ali se vrnejo ali ostanejo tu. Ker je pa do 17. t. m. le premalo časa, da bi se mogli vsi prizadeti begunci vrniti ali si kako drugače zagotoviti svojo eksistenco, se bodejo v Sloveniji podpre izplačevale tem beguncem še do 20. junija t. l. beguncem-dijakom pa do konca šolskega leta. Beguncem iz onih krajev pa, v ktere je povratek dovoljen le s privoljenjem pristojnih okupacijskih oblasti, se bodejo izplačevale begunske podpore morda še nekaj del časa, ako bodejo za to potrebni krediti ustavno dovoljeni. Vendar je v interesu tudi teh beguncem samih, da se kmalu vrnejo v svoje domače kraje, ali pa da si kako drugače zagotovijo življensko predpogoje.

Veržniški urad: pozor!

V Ljubljani je knjižarna, ki ji pravijo »Jugoslovanska« in ta knjižarna prodaja razne knjige tako drago, da se mora človek prijemati za glavo, ko čuje o njih cenah. Znano Finžgarjevo dramo »Veriga«, ki stane po drugih knjižarnah K 6.— ozi. z 20st draginsko doledlo K 7.20 prodaja ta po K 14.40! Lessingovo dramo »Minna von Barnhelm«, ki je ležala gotovo ves čas volne v njenem skladišču in ki knjižarno gotovo ni stala več kot 1 K (na ovolu je prod. cena K 1.20!) si dobil prvotno za K 1.70 ozi. 1.80, čež nekaj dni je pa ista stala nad K 6.—. Našteli bi lahko še več sličnih slučajev. In nikogar nimamo tu, ki bi kaj ukrenil proti temu strašnemu veržništvu knjižarne, ki na podoben način bogati že vsi volno. Vse je že samoobsebi tako drago, da tega kmalu ne bo mozel nihče kupiti; če se pa še vse na zgoraj opisani način povzbuje, potem res ne vemo, kam pridemo čez nekaj časa. Torej, veržniški urad pobrižaj se tudi za »Jugoslovansko knjižarno«!

Amerikanska podpora. Ker je razpoložljiva glavica že razdeljena, naj se prošnje več ne vlagajo.

Glede dopisa o pogrebu padlih žrtev z dne 24. pr. m., priobčenem v našem listu dne 2. t. m. in z ozirom na tozadevno uradno pojasnilo smo prejeli: Dopis z dne 2. t. m., je bil popolnoma upravičen, dobro informiran in ni imel prav nobenih »hujskajočih« namenov. Svoji padlih so že v nedeljo dopoldne zvedeli, da je njih družinski član postal žrtev. Ali se niso mogli pogrebi vršiti vsi v ponedeljek popoldne, ko so svoji ves čas na to čakali in so bili tako tudi obveščeni? Saj ni nikdo zahteval, da se žrtve prepelje na pokopališče v lepih vozih in v Ljubljani je pa mrtvaških voz dovolj, da bi se lahko vse žrtve prepeljalo v ponedeljek popoldne, kakor je bilo svojcem tudi rečeno. Če pa to res ni bilo mogoče, zakaj se ni svojem povedalo, da se prepeljava k Sv. Križu izvrši ponoči? Karakteristično za postopanje pri pogrebi je tudi to, da marsikdo od zaostalih svojcev niti ne ve, kje je njih sorodnik pokopan, ker so bile rakve zabite že v mrtvašnici deželne bolnice in potem pri prepeljavi zamenjane. Da postopanje pri pogrebi ni bilo pietetno, tega ne ovrže nobeno uradno pojasnilo, da je bil dopis morebiti »le v hujskajoče namene.« — J. O.

Glas iz občinstva. Prejeli smo: V Ljubljani je mestna pekarna, ki oskrbuje občinstvo dnevno s kruhom. Nepravilno se nam pa zdi, da hodijo ta kruh kupovati v mesto ljudje z dežele, ki imajo žita in moko doma v izobilju, pri čemur je prikrašeno občinstvo, ki je po večini odvisno le od kruha mestne pekarnice, ker moka, ki jo deli aprovizacija ne more zadostovati. Naj se torej glede kupovanja kruha iz mestne pekarnice kaj ukrene. V Škofji ulici je madalet neka prodajalca kruha, ki belega kruha sploh drugače ne da, če ne vzameš zraven tudi črne. Ker le drugod po mestu drugače, naj se tudi to nepravilnost odpravi.

Ekspresni vlak Dunaj — Trst, Zagreb — Beograd. Obratno ravnateljstvo južne železnice poroča, da

bo ekspresni vlak, ki se kuri s prekomorskim premožem, odslej v obeh smereh vozil trikrat na teden, in sicer z Dunaja južni kolodvor ob 7.20, vsak ponedeljek, sredo in petek in prihajal na Dunaj juž. kol. ob 22. vsak torek, četrtek in soboto.

Državne menjalnice za vračajoče se Amerikance. Take menjalnice je ministrstvo za finance ustanovilo pri davčnih uradih: v Kotoru, Dubrovniku, Metkoviću, Splitu, Sarajevu, Ljubljani in v Mariboru. V Ljubljani prevzame te posle davčni urad za ljubljansko okolico (sodna palača). Ti uradi bodo zamenjavali denar samo izselencem, vračajočim se iz Amerike, in sicer samo dolarje, ki jih prinese s seboj. Zamenjavni kurz bode za pol dinarja ali dve kroni izpod dnevnega prodajnega kurza dolarjev na belgaiski borzi.

Se nekaj vprašani na g. Breskvarja. V »Napreju« je opisal strojevodja N. ... gospoda Breskvarja. Gotovo pride ta čedni gospod s kako novo izjavo v »Jugoslaviji« ali pa v »Napreju«. Da mu delo olajšamo, mu damo dober nasvet, naj nam ob tej priložnosti tudi malo poljasi sledeče: Zakaj le služil pri avstrijski mornarici kot »bižo«, to se pravi čez službeno dobo, ker se to ne strinja z njegovimi nazori. Dače, ako je res, da je bil radi pijanosti tam odslovljen. Morda radi remorkerja Hipposa? Poljasi nam tudi lahko v kakšne dobrodne namene je porabil denar, ko je prodal sukno in perilo enega svojih tovarišev, ta namreč še do danes ni dobil ficka. Torej gospod Breskvar upamo, da dobimo poljasi.

Patacon.

Darila za ženo in otroke ponesrečenega gasilca g. Alberta Žargija blagovoljci naj se vposlati na naslov uprave »Napreja«.

Lanenl sukanec za čipkarice. Težko pričakovani sukanec razdeljuje čipkarke šole vsem čipkaricam, katere imajo čas in v kolikor jih ne zadržuje poljsko delo. Sukanec na vrtenici ni za čipke in škoduje le dobremu imenu naših čipk, ker postanejo čipke že po prvem pranju cunjaste.

Golica. Koča na Golici (Jesenščak) je otvorena. Ključavnice (narcise) v polnem cvetju! Vse turiste prosimo, da vplivajo na manj prevdarne sopotnike in čuvalo, da se ta znamenita in redka cvetoča polja ne pokončava temveč se ta kraj in znamenita posebnost Golice ohrani tudi še drugim poznejšim turistom. Planšinsko neotesanost, grdo razvado: kakor da mora vsak turist imeti na palici cel šop »da bi ga bila lahko krava sita« obsojamo in to je treba, če ne gre izlepa odpraviti kako drugače — a odpraviti na vsak način! Čuvalmo naše planinske parke! — Za sestoip iz Golice pripravljamo predvsem povratek čez Kladje v krasno vas Podgorje v Rožu (železniška postaja).

Proces dr. M. Rostoharja, Uhlif. Danes ob 9. uri dopoldne je pred ljubljanskim okrajnim sodiščem pričela 5. razprava v znanem procesu dr. M. Rostoharja proti ing. H. Uhlifu. Razpravo vodi mesto obtožega sod. svetnika Josipa Potrata ok. sodnik Avsec. Proces se je kratko izraženo znova rekapituliral, ker so k razpravi povabile vse, tudi že zaslišane prič. Vseh prič je 14, med njimi glavna priča, poštni kontrolor Hellman, ki je v sredo ponoči dospel z vlakom iz Vratislave v Ljubljano. Proti težkim obdolžitvam Uhlifevim je obtožitelj predlagal nekatere nove priče, zlasti proviantne častnike. Razprava bo trajala vse dopoldne. O sodbi poročamo jutri.

Velika tatvina tobaka v tobačni tovarni. V začetku januarja letos je prišla policija na sled raznim manipulacijam tobaka v tobačni tovarni. V te manipulacije so bili zanetli razni ljudje na Viču. Kolikor se sedaj razvidi iz neke obravnave pred deželnim sodiščem, so dne 8. decembra lanskega leta Tometovi ljudje grabili listje na vrtu tobačne tovarne ter le nalagali na voz. To priliko so porabili, da so iz tovarne izpeljali 15 kg težko vrečo turškega tobaka v vrednosti 1820 K ter jo shranili v hlevu Tometovih. Zaradi teh manipulacij so se morali pred deželnim sodiščem zagovarjati: Josip Jankovič, delavec tobačne tovarne, Josip, Ivan in Marija Tome z Viča. Jankovič je poznje tobač prodal Francetu Loboren, ki ga je dalje razpečal. Deželno sodišče je Josipa Jankoviča obsodilo na dva meseca težke ječe; Tometovi so bili oproščeni.

Ukradeno kolo. Antonu Erbežniku, mehaniškemu valencu pri Taleriju na Viču, je bilo pri delikatesni trgovini Stacul v Selenburgovi ulici, ukradeno črnopleskano, 16 K vredno kolo.

Vedno Pollakova tovarna! V Pollakovi tovarni so zopet prišli na sled velikim tatvinam usnja, zlasti podplatov. Policija je aretirala že več storilcev in soudeležencev.

Poziv poštenemu najditelju! Služkinja Elizabeta Milost je izgubila na poti od Dalmatinove ulice do Frančiškanske denarnice z 1200 K. Pošten najditelj naj se javi na policiji!

Obsojena 74 letna krivopriščnica. Na zatožni klopi ljubljanskega deželneza sodišča je včeraj dopoldne tiho sedela 74-letna starka Ana Lukman, obtožena krive prisega. Topo zre v sodnike, odgovarja monotono, ne čuti se krivo. Ana Lukman je bila dne 25. decembra 1844. (na božič) rojena v Mengšu, le pristojna v Ljubljano, vdova-zasebnica. Na Pogačarjevem trgu je imela kot branjeva stojnico, na kateri je prodajala slaščice. Stojnico je prodala Tereziji Stuparjevi za 200 K, obenem tudi neki »zaboj«. Mesto zaboja pa je Lukmanova izročila kupovalki staro »kišto«. Zaradi »zaboj« se je vnela civilna pravda pred ljubljanskim ok. sodiščem, kjer je Lukman prisegla, da je »kišta« istovetna z »zabojem«. Zaradi krive izpovedbe je bila ova dana, ker so štiri druge branjevke pod prisego potrdile, da je Lukmanova napačno izpovedala. — Sodišče jo je obsodilo na šest tednov ječe. Prvomestnik po sodbi: »Ali sprejmete sodbo?« — Obsojenka zmaje z glavo: »Se pritožim«.

Za vsako pomanjkanje — en dan! Neznani zlikovci so hoteli nekega večera vpletni stojnico sadja branjevke Korene na Pogačarjevem trgu. Tona Jež je pobral tri pomanjkanje. Stražnik ga je zalotil. Ljubljansko okrajno sodišče mu je prisodilo tri dni, utemeljujoč sodbo: »Za vsako pomanjkanje — en dan!«

Trgovci g. Bahovec na Starem trgu v Ljubljani nam je sporočil, da prodaja risarski papir res dražje kakor ga je prodajal. Prej je prodajal slabejšo kvaliteto in ko mu je ta pošla, prodaja boljšo, ki le znatno dražja. Predložil nam je tudi fakture, iz katerih je razlika razvidna. S tem smo stvar poljasi in potrdili, da trgovca ne zadeva krivda.

Stvarni popravek K notici včerajšnje številke o pogrebu gasilca A. Žargija je treba stvarnega popravka v toliko, da je na čelu sprejeto bil križ.

Popravek. V včerajšnjem podlistku »Nil nisi bene« naj se glasi v tretji koloni v predzadnji vrsti mesto »izkoriščala« pravilno »izkoriščevalce«.

Državna posredovalnica za delo. V delo se sprejmejo: poljski delavci, gozdni delavci, služkinje, kuharice, tesači, mizarji, valenci razne stroke, dninarji, dninarice, pletarji itd.

Umrlje v Ljubljani v zadnjem tednu, t. j. od 25. aprila do 1. maja 27 oseb, rodilo pa se jih je 26 in dva mrtvorojena.

Velik vliom. V skladišče trgovine čevljev Aleksandra Oblaka na Sv. Petra cesti št. 65 je bilo vliomljeno in odnešeno 41 parov novih damskih čevljev v vrednosti 24.000 K. — Vliomilci so doslej neznani.

Iz stranke.

Seja osrednjega društva kovinarjev se bo vršila v ponedeljek ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red vreden; pridite točno.

Pevski odsek »Svoboda« Ljubljana naznanja svojim članom, da se vršijo redne vaje vsaki torek in petek ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Selenburgova ulica 6, II. nadstropje.

Obenem piporoča odsek, da se ljubljanski pevci tudi udeležujejo vaj v Spodnji Šiški vsako sredo in soboto ob 8. uri zvečer v gostilni pri Celarcu. Nasprotno naj se tudi Šiškarji udeležujejo vaj v Ljubljani.

Dalje daje odbor vsem društvom in organizacijam v vednost, da se glede sodelovanja odseka pri eventualnih zabavah in veselicah obračajo le na tajništvo pevskega odseka, ne pa na tajništvo Centrale »Svoboda«.

Vsa soc. pevska društva se obvešča, da ima odsek še nekaj partitur in drugega notnega materiala na razpolago. Informacije, dopise glede tega je poslati direktno na sodruga tajnika Tekauc A., Učiteljska tiskarna, Ljubljana.

Narodna galerija je odprta v nedeljo od 10.—12. ure v Kresiji (vhod iz nabrežja). Vstopnina 2 K.

Nogometna tekma. Jutri ob 18. uri na igrišču S. K. Ilirija nogometna tekma: S. K. Victoria: S. K. Ilirija. Blagajne se odpro ob 17. Vstopnina: sedeži po 16 in 12 K, stojšče 6 K, za diake in člani proti legitimaciji 3 K. Ob vsakem vremenu. (k)

Prostovoljno gasilno društvo v Stožičah vabi na veliko vrtno veselico, ki se vrši v nedeljo, dne 9. maja 1920 na vrtu gosp. M. Sitarja, po domače pri Čišmanu v Stožičah št. 28. Spored: Srečolov, šaljiva pošta, velikanski ribji lov, ples, prosta zabava, vinotoč pod vejo. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta. Ker je čisti dobiček namenjen za gasilske potrebe, se preplačila hvaležni sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor. (k)

Spominjajte se sklada za svoje padlih žrtev.

Iz Slovenije.

Iz Ilovce pri Ljubljani. (Poziv) Na anonimna pisma se ne odgovarja. Dotična oseba naj se nikar ne skriva tako predrzno za hrbet vseh Ilovčanov, ter zahteva v imenu vseh Ilovčanov: venec nazaj. Prepričana sem pa, da za to zahtevo sploh nihče ne ve, ker se vsem stidi nesramnost anonimne osebe, ki nedolžni žrtvi ne privošči niti venca. Vsakdo ve, da se je pogreb vršil, kot se ne bi smel. Če pa dotična oseba misli, da je le ona zložila za venec, naj bi ga vzela nazaj ter ga ohranila zase. Vsi so mnenja, da je bil Kramar, ki je pretrpel toliko gorja in nazadnje padel kot žrtev delavske solidarnosti, vreden venca, kakoršnega mu Ilovica niti pokloniti ne more. Anonimna oseba pa, ki ne čuti tega, naj nazaj svoje ime in dobi svoj prispevek podvojen nazaj. Kar očita meni in nekemu drugemu po nedolžnem, je laž, ker nalašč zavije resnico, ko dobro ve, kako se je vse izvršilo. Ana Melhe, Ilovica pri Ljubljani.

Store pri Celju. (Razmere na postaji.) Kakor drugod, tako so se tudi na postaji Store v času stavke nekateri naši poduradniki hoteli s svojim širokoustenjem prikubiti svojim »višim«. Načrt se je pri tem odlikoval g. P. Morda s tem misli doseči pravico do dveh rozet...? Zanimivo je gledati tega človeka, ko kvasi čez delavce, ko vendar on tudi spada v delavske vrste. Zgražamo se nad njegovim govorjenjem, kadar sanja o tem, kako se bo delavce s korobači teplo. Ali se uči takih surovosti od klerikalne ali od liberalne stranke? Dokler tega človeka ni bilo v naši postaji, le bil vedno najlepši sporazum med postajnim oseblom in postajenčnikom. Politčarjenje tega človeka in postajenčnika je pa spravilo našo mirno postajno osebo popolnoma iz ravnotežja. Zahtevamo, da se takšna gonja takoj ukine, drugače se bo moralo kaj drugega ukreniti.

Aprovizacija.

Prodaja cenejše moke. Član mestne aprovizacije dobijo na izkaznice za cenejša živila na Poljanski cesti 15 po 3 kg bele moke na osebo. Kilogram moke stane 7 K 50 vin. Kdor dobi več kakor 6 kg moke, naj prinese vrečo seboj. Papirnate vrečice se zaračunajo posebej. Določijo se sledeči dnevni red: 10. maja: Na št. 1480 do 1570 od 9 do 10. dop., na št. 1570 do 1660 od 10 do 11. dop., na št. 1660 do 1750 od 11 do 12. dop., na št. 1750 do 1840 od 2 do 3. dop., na št. 1840 do 1930 od 3 do 4. dop., na št. 1930 do 2020 od 4 do 5. dop., na št. 2020 do 2110 od 5 do 6. dop., Dne 11. maja: na št. 2110 do 2200 od 9 do 10. dop., na št. 2200 do 2300 od 10 do 11. dop., na št. 2300 do 2400 od 11 do 12. dop., na št. 2400 do 2500 od 2 do 3. dop., na št. 2500 do 2600 od 3 do 4. dop., na št. 2600 do 2700 od 4 do 5. dop., Dne 12. maja: na št. 2700 do 2800 od 5 do 6. dop., na št. 2800 do 2900 od 9 do 10. dop., na št. 2900 do 3000 od 10 do 11. dop., na št. 3000 do 3100 od 11 do 12. dop., na št. 3100 do 3200 od 2 do 3. dop., na št. 3200 do 3300 od 3 do 4. dop., na št. 3300 do 3400 od 4 do 5. dop., na št. 3400 do 3500 od 5 do 6. dop., Dne 14. maja: na št. 3500 do 3600 od 9 do 10. dop., na št. 3600 do 3700 od 10 do 11. dop., na št. 3700 do 3800 od 11 do 12. dop., na št. 3800 do 3900 od 2 do 3. dop., na št. 3900 do 4000 od 3 do 4. dop., na št. 4000 do 4100 od 4 do 5. dop., na št. 4100 do 4200 od 5 do 6. dop., Dne 15. maja: na št. 4200 do 4300 od 9 do 10. dop., na št. 4300 do 4400 od 10 do 11. dop., na št. 4400 do 4500 od 11 do 12. dop., na št. 4500 do 4600 od 2 do 3. dop., na št. 4600 do 4700 od 3 do 4. dop., na št. 4700 do 4800 od 4 do 5. dop., od št. 4800 naprej od 5 do 6.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec. Tisk »Učitelj« tiskarna v Ljubljani.

Pisarniški uradnik,

z daljšo prakso v močnatih trgovini, se takoj sprejme. Pismene ponudbe naj se predložijo osebnostno na ravateljstvo žitnega zavoda v Ljubljani.

Vsakovrstne slavnike

slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke, priporočila gospodov trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tovarna slavnikov v Stobu, p. Domžale pri Ljubljani.

Priporoč.

JOSIP JUGstavbeni - pohištveni
pleskar in ličar
LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

Marija Tičar,
= Ljubljana =
Selenburgova ulica.

Tovarniška zaloga
= papirja =
:: In razglednic ::

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani

naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:

knjige, brošure, računske zaključke, cenike, lepake, letake, vabila, trgovske račune, razpredelnice, pisma in zavitke, osmrtnice, posebnice itd. v eni ali več barvah od najfinejše do najpreprostejše vrste.

Vse lično in po zmernih cenah.

Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva, trgovci in obrtniki! Priporočamo Vam, da se trdno oklenete te najbolj zmožne tiskarne v Mariboru.

92

Zensko zdravilišče

toplice DOBRNA pri Celju - poprej NEUHAUS bei Cilli

Akrotermia 37° C izredno bogata na radiju in ogljikovi kislini. Nadomestuje v polnem obsegu Franzensbad. Izvanredni uspehi pri ženskih in živčnih boleznih, boleznih srca, ledvic, slabokrvnosti, revmatizmu, protinu in vseh pojavih oslabelosti. Termalne naravne ogljikove kopeli, termalna pitna voda, železnati vrelci, masaža, električne, solne in zračne kopeli, ter kopeli v vročem zraku. Krasen park, smrekovi gozdovi. Divni izleti. Nikdar megle! Vojaška zdraviliška godba.

Sezija maj-oktober. - Prospekti zastoj pri upravi kopalnice.

DELAVCE

in sicer tesarje zidarje in mizarje išče »Dom« d. d. za lesne zgradbe, Zagreb, tvornica Černomerec. Plača tesarji K 8-30, zidarji K 8-30, mizarji K 9-50, težaki K 5-25 na uro. Stanovanje dobe brezplačno, menaža K 16- na dan in sicer: zajutrek, kosilo in večerja ter pol kila kruha na dan.

501

Proti

sladkorni bolezni, bolezni jeter in ledic, oteklini želodca in čreves, kroničnemu katarju želodca in čreves, želodčnemu kamenu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in debelosti, je najboljšo sredstvo naravna zdravilna mineralna voda rogaška slatina.

Rogaška slatina

največje in najmoderneje zdravilišče v Jugoslaviji, hidroterapija, elektroterapija, inhalatorji, gimnastika za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, solne, smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z vročim zrakom. Vojaška godba (42 mož, med njimi absolvirani konservatoristi. Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. (Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra 1920.

RAVNATELJSTVO.

KOLORARJI

suha mehka drva za podkuriti

dobavlja v vsaki množini dokler zaloga

F. & A. UHER, veletrgov. s premogom LJUBLJANA.

Kava, čaj

Čokolada
Kakao
Bonbone
Kavni pridatek
Konjak
Rum
Likerje
Sampanjec
Namizna vina
Mandelne
Rozine
Paradižnik
Riž
Slive
Dišave

razpošilja po celem kralj.
JOSIP FABIANI, Ljubljana,
Prešernova ulica 54.

KLINGERIT

asbest, kaučuk, armature in vse

tehnične potrebščine priporočata

ODON KOUTNY, Ljubljana.

Gratoflogična - pojasnilnica**Marbreg.**

Prevažamo strogo diskretno Odd. I: Brezobzirno presojanje značaja po vpisanih pismenskih izkušnjah, honorar K 10. - za Srbijo 4 D. Odd. II: Presojanje prošenj itd. honorar K 20. - za Srbijo 6 D. Odd. III: preiskava anonimnih pism in poverljivih listin. honorar K 100. - za Srbijo 26 D. 469

Naslov: Gratoflogična pojasnilnica Marbreg, Slovenija.

Nadkurjači,

ključavničarji,

strojniki,

tovarniški zidarji

se iščejo za

tovarn. v Bosni

Imajo brezplačno stanovanje, razsvetljavo in kurjavo.

Ponudbe na upravo »Naprej« pod »S. P. 990«.

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban 178.

Konsumno društvo za Slovenijo

vpisana zadruga z omejeno zavezo.

Društvo ima sedaj nad 17.000 članov. Po zadnjem računskem zaključku znašajo društveni skladi:

rezervni sklad K 42.831'65

bolniški sklad K 33.411'16

dispozic. sklad K 21.007'61

pogrebni sklad K 1.000'—

deležni sklad K 803.022'94

Društvo izplačuje zaostalom po umrlih članih pogrebno podporo, bolnim članom, bolniško podporo.

Društvo ima 85 prodajal in sicer sledeče:

Ljubljana, Sp. Šiška
Glince pri Ljubljani
Rožna dolina pri Ljubljani
Ljubljana, Bohoričeva ulica
Ljubljana, Krakovski nasip
Ljubljana, Sodna ulica
Tržič na Gorenjskem
Križ pri Trzinu
Sv. Ana pri Trzinu
Sava-Jesenice
Jesenice (pri Ferjanu)
Koroška-Bela, Javornik

Mojstrana
Kranjska gora
Gorje pri Bledu
Radovljica
Borovnica
Kamnik
Litija
Radeče-Zidani most
Celje
Store pri Celju
Šoštanj
Rogaška Slatina

Pragersko
Maibor
Ruše nad Mariborom
Fala pri Mariboru
St. Lorenz na Pohorju
Guštanj
Prevalje
Mežica Koroška
Črna J.
Črna H.
Piberk

Hranilni oddelek

društva obrestuje hranilne vloge po 4% oziroma 4 1/2%. Hranilne vloge se vlagajo in izplačujejo v vseh zgoraj navedenih društvenih prodajalnah, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Kot član pristopi lahko vsak. Pristop znaša K 1.— delež K 100.—

Pisarna: Ljubljana - Sp. Šiška, Kolodvorska c. 208.

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: Ljubljana, poštni predal št. 13.

KAJO DELIC,

zlatar in draguljar

Ljubljana, Milšterjeva ul. 4

priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico

za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh vzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

LES

rezan, tesan, okrogel,

kupi

„SEVER“

društvo lesnih industrijaev dravske doline
MARIBOR, Tegetthofova cesta št. 43.

Svoboden ogled! Pohištvo.

Ceniki zastoj!

Spalne, jedilne in gospodske sobe, kuhinjska oprema, podložki modroci, otomane, spalnici in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po - - - jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo - - -

Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

SOL

samo po vagonih

dobavlja takoj

uvozna in izvozna trdnica

Ferdo Sert, Maribor,
Koroška cesta 21.

Brzo avli: SERT, MARIBOR. Telefon Stev. 265.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija,
Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb,
----- Trst, Wien. -----

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu-
in inozemstvu.